

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 294/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov a jeho uznesením sp. zn. 26 Er/1658/2004 z 19. apríla 2012 (Rvp 2335/2013), postupom Okresného súdu Humenné a jeho uzneseniami sp. zn. 8 Er/104/2007 z 2. apríla 2012 (Rvp 23674/2013), sp. zn. 5 Er/216/2008 zo 6. decembra 2011 (Rvp 23675/2013), sp. zn. 21 Er/308/2008 zo 7. augusta 2012 (Rvp 23676/2013), sp. zn. 8 Er/137/2004 z 8. augusta 2012 (Rvp 23677/2013) a sp. zn. 17 Er/1/2007 z 8. augusta 2012 (Rvp 23678/2013), postupom Okresného súdu Poprad a jeho uzneseniami sp. zn. 13 Er/149/2003 z 21. augusta 2012 (Rvp 23679/2013), sp. zn. 16 Er/254/2006 z 3. septembra 2012 (Rvp 23680/2013) a sp. zn. 18 Er/96/2004 z 1. júna 2012 (Rvp 23681/2013), postupom Okresného súdu Svidník a jeho uznesením sp. zn. 1 Er/111/2004 z 19. júla 2012 (Rvp 23682/2013) a postupom Krajského súdu v Prešove a jeho uzneseniami sp. zn. 16 CoE/145/2013 z 30. septembra 2013

(Rvp 23335/2013), sp. zn. 23 CoE/34/2013 z 21. júna 2013 (Rvp 23674/2013), sp. zn. 3 CoE/21/2013 z 26. júna 2013 (Rvp 23675/2013), sp. zn. 1 CoE/36/2013 z 25. apríla 2013 (Rvp 23676/2013), sp. zn. 9 CoE/29/2013 z 28. júna 2013 (Rvp 23677/2013), sp. zn. 1 CoE/15/2013 z 18. apríla 2013 (Rvp 23678/2013), sp. zn. 3 CoE/57/2013 z 11. októbra 2013 (Rvp 23679/2013), sp. zn. 17 CoE/109/2013 z 13. júna 2013 (Rvp 23680/2013), sp. zn. 9 CoE/70/2013 z 28. augusta 2013 (Rvp 23681/2013) a sp. zn. 19 CoE/143/2013 z 26. septembra 2013 (Rvp 23682/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 23335/2013, Rvp 23674/2013, Rvp 23675/2013, Rvp 23676/2013, Rvp 23677/2013, Rvp 23678/2013, Rvp 23679/2013, Rvp 23680/2013, Rvp 23681/2013 a sp. zn. Rvp 23682/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 294/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. decembra 2013 a 19. decembra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),

ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru označeným postupom a uzneseniami Okresného súdu Prešov, Okresného súdu Humenné, Okresného súdu Poprad a Okresného súdu Svidník (ďalej len „postup a uznesenia okresných súdov“) a označeným postupom a uzneseniami Krajského súdu v Prešove (ďalej len „postup a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a že v rámci tejto činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s fyzickými osobami – dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, stali sa pohľadávky sťažovateľky splatnými. V nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnení udelených dlžníkmi pri podpise úverových zmlúv spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučných konaní bolo uzneseniami okresného súdu v sťažovateľkou napadnutých konaniach rozhodnuté o vyhlásení exekúcií za neprípustné a o ich zastavení. Krajský súd na základe odvolaní sťažovateľky svojimi uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 47 charty, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uzneseniami okresných súdov a postupom a uzneseniami krajského súdu v uvedených konaniach, zruší uznesenia okresných súdov a uznesenia krajského súdu, veci vráti okresným súdom na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 23335/2013, Rvp 23674/2013, Rvp 23675/2013, Rvp 23676/2013, Rvp 23677/2013, Rvp 23678/2013, Rvp 23679/2013, Rvp 23680/2013, Rvp 23681/2013 a sp. zn. Rvp 23682/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a všeobecných súdov rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom a uzneseniami okresných súdov

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd

pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrana tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresných súdov a nimi vydané uznesenia o zastavení exekúcií, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolania ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresných súdov, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom a uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky a plne sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011

z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013, sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013 a iné), pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o vyhlásení exekúcií za neprípustné a ich zastavení, pretože rozhodcovské rozsudky alebo notárske zápisnice, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilými exekučnými titulmi na vedenie exekúcií.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností, ústavný súd prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti tieto odmietol bez odôvodnenia (§ 25 ods. 2 posledná veta zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014